

RECENSIE MUZIEKTHEATER

Als de stilte schreeuwen wil

Pixies en Felix Timmermans: *a match made in heaven?*
Het Nieuwstedelijk bewijst dat ook een zwijgzame begijn kan rocken.

Gilles Michiels

vrijdag 4 februari 2022 om 3.25 uur

Joke Emmers. © Boumediene Belbachir

Surfer Rosa Begijntje

Het Nieuwstedelijk.

Te zien in Opek (Leuven) op 4/2 & 9-12/2, C-Mine (Genk) op 8/2, CC Den Boogaard (Sint-Truiden) op 14/2, CC Brugge op 17/2, CC Lier op 9/3, De Nieuwe Zaal (Hasselt) op 10-12/3 en CC Casino Koksijde op 18/3.

★★★★☆

Voor Adriaan Van Aken van Het Nieuwstedelijk zijn lezen en luisteren complementaire dingen. Als hij **Claus** en **Elsschot** bewerkt voor hoorspel of theater, is het hem om de muzikaliteit in hun teksten te doen. Toen hij in 2018 bij lokale verkiezingen meer dan honderd politici bezig hoorde, maakte hij er een taalstudie van, met als resultaat **een podcast** op basis van alle terugkerende stoplappen en platitudes.

Ook in *Surfer Rosa Begijntje* zijn taal en muziek nauw met elkaar verflochten. Om te beginnen die titel al. Een verrassende contaminatie van *Surfer Rosa*, het legendarische Pixies-album uit 1988, en *De zeer schone uren van juffrouw Symforosa, begijntjen* (1918), de wonderlijke novelle van Felix Timmermans. Daarin wordt een begijntje verliefd op een hovenier, maar ze durft haar liefde niet bekennen en ziet hem vertrekken naar de paters.

Dat begijntje staat – als ‘Surfer Rosa’ – ook in dit stuk centraal. Ze wordt gespeeld door Joke Emmers. Spreken lukt haar nog altijd niet, maar Van Aken heeft een veel creatievere manier gevonden om de spanning van haar onuitgesproken liefde uit te drukken. Hij componeerde Timmermans’ archaische en zintuiglijke zinnen aaneen tot nieuwe stukjes taal, die in typografische variaties à la Van Ostaijen op een groot wit doek te zien zijn.

Zijn en zwijgen

Surfer Rosa Begijntje is dus lezen, maar net zo goed luisteren. De tekst krijgt extra dynamiek door de contrastrijke set van Stilll, het nieuwe project van zanger-drummer Pieterjan Vervondel (Madensuyu) en gitarist Mirko Banovic (Arno). Denk energieke drums en vinnige bas, heel wat Pixies-referenties (zoals het nummer ‘Cactus’) en zelfs een streepje dEUS.

Die mix van taal en muziek werkt zo goed dat je je afvraagt of er eigenlijk nog acteurs nodig zijn. Vooral in het begin lijken Van Aken en co-regisseur Roel Swanenberg te zoeken hoe Emmers en tegenspeler/muzikant Gert Jochems in het geheel passen. Maar misschien is deze expressie van de onbereikbare liefde juist zo sterk omdat ze er zijn, en zwijgen. Het maakt de emotie van dit begijntje, ingesloten tussen twee moeilijk verenigbare werelden, of ook Pixies en Timmermans, extra tastbaar. Het Nieuwstedelijk heeft een unieke vorm gevonden voor wat zich niet zeggen laat.